

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
Γενική Γραμματεία Έρευνας &
Καινοτομίας (Γ.Γ.Ε.Κ.)
Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων
Έρευνας & Καινοτομίας
Τμήμα Α' Εξειδίκευσης & Αξιολόγησης
προγραμμάτων

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΡΑΣΗ

Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό

1. Ερώτημα: Ποιοι είναι οι στόχοι της Δράσης;

Απάντηση: Βασικός στόχος της Δράσης είναι ενίσχυση συνεργατικών ερευνητικών έργων διαθεματικού χαρακτήρα, υψηλής επιστημονικής και τεχνολογικής ποιότητας, με σκοπό την ενσωμάτωση της έρευνας και της καινοτομίας στον παραγωγικό ιστό της χώρας και την ανάσχεση του «brain drain».

Ειδικότερο στόχοι της Δράσης:

- Την ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ ερευνητικών ομάδων αλλά και την συνεργασία μεταξύ των ερευνητικών Φορέων.
- Την επικέντρωση των προσπαθειών και των διαθέσιμων πόρων σε ερευνητικά θεματικά πεδία, μείζονος ενδιαφέροντος για την κοινωνία και την οικονομία, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης.
- Την αξιοποίηση των υψηλών προσόντων του ερευνητικού δυναμικού για την ανάπτυξη, την αντιμετώπιση της ανεργίας και την ανακοπή της μετανάστευσης ποιοτικού επιστημονικού δυναμικού.
- Την μεταφορά και η διάχυση καινοτόμων τεχνολογιών προς τους παραγωγικούς φορείς της χώρας με σκοπό την ανάπτυξη/βελτίωση προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας, με την αξιοποίηση των προϊόντων της έρευνας.
- Την ανάπτυξη νέων γνώσεων-συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και την αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών και περιβαλλοντολογικών αναγκών.

[Βλ. Ενότητα 2 – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ]

2. Ερώτημα: Ποιά είναι η συνολική δημόσια δαπάνη της Δράσης;

Απάντηση: Η συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη της Δράσης, ανέρχεται σε **39.322.800€**.

[Βλ. Ενότητα 2 – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ]

3. Ερώτημα: Ποιοι είναι οι επιλέξιμοι δικαιούχοι φορείς της Δράσης; Πόσες αιτήσεις χρηματοδότησης μπορεί να υποβάλει ο κάθε δικαιούχος;

Απάντηση: Επιλέξιμοι δικαιούχοι για υποβολή αίτησης χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης είναι οι Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων, που λειτουργούν νομίμως κατά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας πρόσκλησης και οι οποίοι ασκούν δραστηριότητες μη οικονομικής φύσης (κατά την έννοια του σημείου 19 της 2014/C 198/01 Ανακοίνωσης της Ε.Ε.)

Συγκεκριμένα, **δικαιούχοι της Δράσης είναι:**

- τα **Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ)** της χώρας, όπως ορίζονται στο άρθρο 3, παρ. 1 του ν.4957/2022 (Α' 141) και
- τα **Ερευνητικά Κέντρα-Ινστιτούτα του άρθρου 13α, του ν.4310/2014 (Α' 258),** όπως ισχύει.

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται από σύμπραξη τεσσάρων (4) τουλάχιστον Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων.

Υπάρχει περιορισμός στον αριθμό των αιτήσεων χρηματοδότησης που μπορεί να υποβάλλει κάθε επιλέξιμος δικαιούχος της Δράσης. Συγκεκριμένα:

- **Κάθε δικαιούχος-Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων μπορεί να συμμετέχει στην υποβολή, με οποιαδήποτε ιδιότητα (Συντονιστής φορέας ή εταίρος σύμπραξης), τεσσάρων (4) αιτήσεων χρηματοδότησης κατά μέγιστο.**

Σε περίπτωση υποβολής περισσότερων των τεσσάρων (4) αιτήσεων χρηματοδότησης από έναν οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων απορρίπτονται όλες οι αιτήσεις αυτού.

[Βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

4. Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης μπορεί να θεωρούνται ως διαφορετικοί Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων: - διαφορετικά Τμήματα Σχολής του ίδιου ΑΕΙ ή Ινστιτούτα του ίδιου Ερευνητικού Κέντρου;

Απάντηση: ΟΧΙ, στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης ΔΕΝ θεωρούνται ως διαφορετικοί Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων:

- διαφορετικά Τμήματα Σχολής του ίδιου Πανεπιστημίου,
- διαφορετικά Ινστιτούτα του ίδιου Ερευνητικού Κέντρου,
- διαφορετικά Εργαστήρια του ίδιου Τμήματος Πανεπιστημίου ή Ινστιτούτου.

Επιλέξιμοι δικαιούχοι της Δράσης είναι οι Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων (ΑΕΙ και τα Ερευνητικά Κέντρα-Ινστιτούτα) και ΟΧΙ οι Σχολές, τα Τμήματα/Ινστιτούτα ή τα εργαστήρια του Ιδρύματος.

[Βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

5. Ερώτημα: Ποιοι είναι οι επιλέξιμοι ΚΑΔ που θα πρέπει να διαθέτει ένας Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων;

Απάντηση: Δεν έχουν ορισθεί επιλέξιμοι και μη επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) για τη Δράση.

Για τους Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων συνιστάται να αναγράφεται στο ΠΣΚΕ ο κωδικός δραστηριότητας “ΚΑΔ 72 - Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη”. Ωστόσο δεν αποκλείονται άλλοι υπάρχοντες κωδικοί δραστηριότητας του Οργανισμού έρευνας, οι οποίοι αφορούν στην υλοποίηση των πρωταρχικών του σκοπών.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

6. Ερώτημα: Ποια είναι η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων;

Απάντηση: Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους είκοσι οκτώ (28) μήνες.

[βλ. Ενότητα 6.2 – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ]

7. Ερώτημα: Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ θα πρέπει οπωσδήποτε να επιλεγεί η διαθεματική επιστημονική περιοχή; Μπορεί η πρόταση να αφορά δύο διαθεματικές περιοχές;

Απάντηση: Η δράση εστιάζεται σε συγκεκριμένες διαθεματικές επιστημονικές περιοχές. Οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στα περιεχόμενα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι και να δηλώσουν σε ποια διαθεματική επιστημονική περιοχή εμπίπτει το προτεινόμενο έργο. Η συμβατότητα κάθε προτεινόμενου έργου σε σχέση με την επιλογή του παραπάνω πεδίου κρίνεται κατά την αξιολόγηση. Στην περίπτωση αίτησης χρηματοδότησης της οποίας το αντικείμενο εμπίπτει σε περισσότερες από μια διαθεματικές επιστημονικές περιοχές επιλέγεται αυτή στην οποία εντάσσεται κατά το μεγαλύτερο ποσοστό.

[βλ. Ενότητα 5 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ, Ενότητα 10 - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ]

8. Ερώτημα: Ποια είναι η διαδικασία και ποιος υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης;

Απάντηση: Οι αιτήσεις χρηματοδότησης υποβάλλονται από τους δυνητικούς δικαιούχους υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) στα ελληνικά, στη διεύθυνση: <http://www.ependyseis.gr/mis>.

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται στο ΠΣΚΕ από το Συντονιστή του Έργου, ο οποίος προέρχεται από το Συντονιστή Φορέα.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ, Ενότητα 8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, Ενότητα 9 – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ/ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ), ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ-ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ]

9. **Ερώτημα:** Μπορεί να γίνει ακύρωση ή αναίρεση οριστικοποίησης μιας αίτησης χρηματοδότησης;

Απάντηση: Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο (2) εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση. Η αίτηση ακύρωσης υποβάλλεται από τον Συντονιστή ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>, στοιχείο μενού “helpdesk”). Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων από την υποβληθείσα αίτησή τους, τη διαγραφή των δεδομένων της αίτησης χρηματοδότησης από το ΠΣΚΕ και παρέχει τη δυνατότητα νέας αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Επιτρέπεται επίσης η αναίρεση της οριστικοποίησης της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση αναίρεσης της οριστικοποίησης εντός της ίδιας ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας (έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση). Η αίτηση αναίρεσης της οριστικοποίησης υποβάλλεται από τον Συντονιστή ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>, στοιχείο μενού “helpdesk”). Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν επανυποβολή της αίτησης χρηματοδότησης επιτρέπεται εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

[Βλ. Ενότητα 8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ]

10. **Ερώτημα:** Ο αναφερόμενος αριθμός χαρακτήρων του επισυναπτόμενου Παραρτήματος III ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, είναι υποχρεωτικός (και υπέρβαση του μπορεί να οδηγήσει σε απόρριψη της αίτησης) ή απλά συνιστάται;

Απάντηση: Ο αριθμός των χαρακτήρων (6.000 και 2.000) που αναφέρεται στο κεφάλαιο 7. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ και στο κεφάλαιο 8. ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ αντίστοιχα του επισυναπτόμενου Παραρτήματος III (ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ) συνιστάται να μην υπερβαίνει το αναφερόμενο όριο. Εάν στο επισυναπτόμενο αρχείο ο αριθμός των χαρακτήρων στο εν λόγω κεφάλαιο υπερβεί το συνιστώμενο όριο, η αίτηση χρηματοδότησης δεν απορρίπτεται. Εναπόκειται στην κρίση της Επιτροπής Αξιολόγησης εάν θα λάβει υπόψη της το περιεχόμενο των επί πλέον χαρακτήρων.

[Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ]

11. **Ερώτημα:** Υπάρχει ανώτερο ή κατώτατο όριο στο συνολικό προϋπολογισμό της αίτησης χρηματοδότησης;

Απάντηση: Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης χρηματοδότησης, ανάλογα την διαθεματική επιστημονική περιοχή στην οποία εντάσσεται, πρέπει να μην υπερβαίνει το ανώτερο όριο που αναγράφεται στην ενότητα 6.2 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ για το σύνολο των δικαιούχων.

Δεν υπάρχει κατώτατο όριο στον προϋπολογισμό της αίτησης χρηματοδότησης, ωστόσο συνιστάται ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης χρηματοδότησης να εντάσσεται στο πλαίσιο των ορίων της ενότητας 6.2.

[Βλ. Ενότητα 6.2 – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ]

12. Ερώτημα: Από πότε είναι επιλέξιμες οι δαπάνες; Ποια θεωρείται ως ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης του έργου;

Απάντηση: Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών των έργων ορίζεται η επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης της πρόσκλησης.

Ως ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης του έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης των έργων.

[Βλ. Ενότητα 6.1 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και Ενότητα 6.2 – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ]

13. Ερώτημα: Ποιες δαπάνες επιχορηγούνται από τη Δράση για έναν οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων;

Απάντηση: Ένας οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων δύναται να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της Δράσης για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης και για τις ακόλουθες κατηγορίες δαπανών 1.Δαπάνες προσωπικού, 2.Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού (αποσβέσεις), 3.Δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα (αποσβέσεις), 4.Δαπάνες σε εξωτερικούς παρόχους, 5.Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες και 6.Έμμεσες δαπάνες.

[Βλ. Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ]

14. Ερώτημα: Ποιος ο τρόπος υπολογισμού του ποσού απόσβεσης για «όργανα και εξοπλισμό» που έχουν αγοραστεί στο πλαίσιο ενός έργου; Σε ποιες περιπτώσεις μπορεί να γίνει απόσβεση στο 100% της αξίας αγοράς;

Απάντηση: Ο υπολογισμός των αποσβέσεων του επιστημονικού και ερευνητικού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο του έργου γίνεται με συντελεστή 40% σε ετήσια βάση σύμφωνα με τα άρθρα 22Α και 24 του ν.4172/2013. Η διάρκεια ολοκλήρωσης της απόσβεσής του είναι 2,5 έτη από την ημερομηνία κτίσης του. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες απόσβεσης για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται (όργανα και εξοπλισμός) για το έργο. Εάν η αποσβέσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου του δικαιούχου είναι μικρότερη από χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ, το εν λόγω στοιχείο μπορεί να αποσβεστεί εξ ολοκλήρου μέσα στο φορολογικό έτος που αποκτήθηκε το περιουσιακό στοιχείο.

Ο επιστημονικός και ερευνητικός εξοπλισμός είναι αυτός που ορίζεται στην ΚΥΑ αριθ. 109343/1/2017, ΦΕΚ Β 2351/11.7.2017.

[Βλ. Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

15. Ερώτημα: Πώς υπολογίζονται οι Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες;

Απάντηση: Στις Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες περιλαμβάνονται δαπάνες που δεν είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου και υπολογίζονται σε συνάρτηση με τις άμεσες δαπάνες του έργου (ενδεικτικά: δαπάνες ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, υπηρεσιών καθαριότητας, ενοικίων, διοικητικού προσωπικού και άλλες έμμεσες δαπάνες). Οι ως άνω δαπάνες καλύπτονται με τη μορφή απλοποιημένου κόστους, χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών. Ειδικότερα υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό **έως 10% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού εκάστου Δικαιούχου**. Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (Δαπάνες Προσωπικού).

Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου.

[Βλ. Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

16. Ερώτημα: Μπορεί ένα νομικό πρόσωπο του εξωτερικού να είναι υπεργολάβος στο έργο;

Απάντηση: Δεν υπάρχει γεωγραφικός περιορισμός ως προς την ανάθεση υπεργολαβίας σε νομικό πρόσωπο. Στην κατηγορία δαπάνης 4. "Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει", προβλέπεται υπεργολάβος/νομικό πρόσωπο προκειμένου να παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες. Σημειώνεται ότι κατά την αξιολόγηση του Κριτηρίου Α "Εμπειρία και αξιοπιστία των δικαιούχων, ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου" λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, η συμβολή τυχόν υπεργολάβου στις δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν. Στην αίτηση χρηματοδότησης πρέπει να τεκμηριώνεται κατάλληλα η «αναγκαιότητα» πρόσληψης του υπεργολάβου. Τονίζεται ότι η παροχή υπηρεσίας θα πραγματοποιείται μέσω σύμβασης που θα συναφθεί μεταξύ των δύο μερών, όπου θα υπάρχει περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της έρευνας ή/και περιγραφή του προς ανάθεση ερευνητικού έργου. Οι συμβάσεις αυτές, όπως και όλες οι συμβάσεις που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της δράσης, πρέπει να φέρουν νόμιμη θεώρηση από τη φορολογική αρχή, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

[Βλ. Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

17. Ερώτημα: Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες μετακίνησης μελών της ομάδας έργου που δεν αμείβονται;

Απάντηση: Σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 4 της ΥΑΕΚΕΔ (ΥΑ 137675/ΕΥΘΥ1016/31.12.18, ΦΕΚ Β' 5968) «Δαπάνες μετακίνησης προσωπικού του δικαιούχου ή άλλων φυσικών προσώπων, το κόστος απασχόλησης των οποίων δεν προσδιορίζεται και δεν συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της πράξης, δεν είναι επιλέξιμες εφόσον δεν προβλέπεται ρητά η συμμετοχή τους στην υλοποίηση του έργου.», κατά συνέπεια για μέλη της ομάδας έργου που δεν αμείβονται αλλά προβλέπεται ρητά η συμμετοχή τους στην υλοποίηση του έργου μπορούν να χρεωθούν δαπάνες μετακίνησης (συνέδρια, ημερίδες, μετακινήσεις στο πεδίο κλπ) στο έργο.

18. Ερώτημα: Πότε υποβάλλονται τα δικαιολογητικά συμμετοχής - έγκρισης χρηματοδότησης;

Απάντηση: Δεν κατατίθεται φυσικός φάκελος με τεκμηρίωση (δικαιολογητικά). Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να υποβάλουν ταυτόχρονα στο ΠΣΚΕ και Ηλεκτρονικό Φάκελο Υποψηφιότητας. Ο φάκελος αυτός θα περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά συμμετοχής-ένταξης που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV της Πρόσκλησης, σε «φορητή» μορφή (.pdf). Τα δικαιολογητικά που απαιτείται να φέρουν την υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου και σφραγίδα του φορέα που εκπροσωπεί (Υπεύθυνες δηλώσεις, Συμφωνητικό συνεργασίας κα) θα πρέπει να είναι σαρωμένα (scan) σε φορητή μορφή (.pdf).

Σε περίπτωση που υπάρξει ασυμφωνία μεταξύ των ηλεκτρονικά καταχωρημένων στοιχείων στο ΠΣΚΕ, και των στοιχείων που αναφέρονται στα αρχεία που αναρτώνται σε «φορητή» μορφή (.pdf), τότε κατисχύουν τα ηλεκτρονικά δηλωθέντα στο ΠΣΚΕ στοιχεία.

Επισημαίνεται ότι μπορούν να επισυναφθούν ηλεκτρονικά δικαιολογητικά με ανώτατο όριο 10 MB ανά επισύναψη (attachment) και ανώτατο όριο 50 MB συνολικών επισυναπτόμενων ανά αίτηση χρηματοδότησης.

[Βλ. Ενότητα 8 - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, Ενότητα 9 - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ/ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ) και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ-ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ]

19. Ερώτημα: Μπορούν να αποτελούν ξεχωριστές ενότητες εργασίας η διαχείριση του έργου και η διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων; Τι κατηγορία δραστηριότητας θα πρέπει να επιλεγεί για τις ενότητες αυτές στο ΠΣΚΕ;

Απάντηση: Η διαχείριση του έργου και η διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων δεν μπορούν να αποτελούν διακριτές Ενότητες Εργασίας, διότι σύμφωνα με τον εφαρμοζόμενο Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως μία από τις επιλέξιμες κατηγορίες έρευνας ή μία από τις επιλέξιμες κατηγορίες δραστηριότητας της δράσης. Για την διαχείριση του έργου η αντίστοιχη ανθρωποπροσπάθεια επιμερίζεται στις Ενότητες Εργασίας.

Παρόμοια και η διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου με το αντίστοιχο κόστος θα πρέπει να διαμοιράζεται στις σχετικές Ενότητες Εργασίας. Συχνά οι δραστηριότητες διάχυσης (π.χ. συμμετοχή σε συνέδριο/ημερίδα) σχετίζονται με ένα ή περισσότερα παραδοτέα και κατά συνέπεια στην αντίστοιχη Ενότητα Εργασίας θα αναφέρεται και η σχετική δραστηριότητα διάχυσης, ως ένα επιπλέον παραδοτέο.

[Βλ. Ενότητα 2 – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ και Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ]

20. Ερώτημα: Μπορεί η επιτροπή αξιολόγησης να προβεί σε περικοπή του προϋπολογισμού ενός δικαιούχου ή του έργου; Τι συμβαίνει εάν κριθεί από την επιτροπή ένας εκ των φορέων της σύμπραξης ότι δεν είναι μεταξύ των δυνητικών δικαιούχων τη δράσης;

Απάντηση: Έργο της επιτροπής αξιολόγησης είναι, μεταξύ άλλων, η αξιολόγηση της οικονομικής αρτιότητας και σημασίας των προτεινόμενων έργων και μπορεί να προβεί

σε περικοπή του συνολικού προϋπολογισμού του έργου, του προϋπολογισμού ενός δικαιούχου, μιας ενότητας εργασίας ή μιας κατηγορίας δαπάνης μετά από σχετική τεκμηρίωση αναφορικά με το εύλογο του κόστους.

Εάν κατά τη διαδικασία αξιολόγησης από την επιτροπή προκύπτει η συμμετοχή μη επιλέξιμου φορέα τότε η πρόταση θα απορρίπτεται. Εφιστάται η προσοχή στους ενδιαφερόμενους φορείς για την κάλυψη των όρων και προϋποθέσεων της πρόσκλησης αναφορικά με την επιλεξιμότητα των δυνητικών δικαιούχων.

(Βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ και Ενότητα 10 - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ)

21. Ερώτημα: Υπάρχει περιορισμός στην κατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των εταιρών μιας σύμπραξης;

Απάντηση: Δεν υφίσταται περιορισμός στην κατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των εταιρών μιας σύμπραξης.

[Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

22. Υπάρχει περιορισμός στην κατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών δαπάνης;

Απάντηση: Δεν υφίσταται περιορισμός στην κατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των διαφόρων επιλέξιμων δαπανών.

Ωστόσο υπάρχει σε επίπεδο έργου και αφορά στην κατηγορία δαπάνης 1. Δαπάνες προσωπικού, όπου ο συνολικός προϋπολογισμός αυτής της κατηγορίας δαπάνης θα πρέπει να είναι ≥ του 50% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.

[Βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ, Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

23. Ερώτημα: Μπορεί ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής του έργου να ταυτίζονται; Μπορούν να έχουν αυτόν τον ρόλο σε περισσότερα από ένα έργα;

Απάντηση: Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής του έργου επιτρέπεται να ταυτίζονται.

Δεν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό των έργων που μπορεί ένα φυσικό πρόσωπο να είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος ή Συντονιστής.

[Βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ και Ενότητα 10.1 - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ]

24. Ερώτημα: Τι εννοείται με την έκφραση «Το μέγιστο επιχορηγούμενο μικότο κόστος ανά άτομο το μήνα ανέρχεται στο ποσό των 3.000€» στις δαπάνες προσωπικού; Αφορά και το προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου; Ο ΦΠΑ περιλαμβάνεται στο όριο αυτό;

Απάντηση: Στην περίπτωση μόνιμου προσωπικού, το μικότο κόστος περιλαμβάνει τις εργοδοτικές εισφορές και αφορά το ημερολογιακό έτος δηλαδή 12 μήνες. Επομένως μικότο κόστος ανά άτομο το μήνα = (συνολικές αποδοχές ημερολογιακού έτους προ

κρατήσεων + εργοδοτικές εισφορές ημερολογιακού έτους)/12. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που το ύψος της μηνιαίας αμοιβής για κάποιο άτομο υπερβαίνει τις 3.000 ευρώ, το μέγιστο επιχορηγούμενο κόστος από τη δράση μπορεί να ανέλθει μέχρι το ποσό των 3.000 ευρώ. Αναφορικά με το προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου, περιλαμβάνονται και οι εργοδοτικές εισφορές, εφόσον αυτό προβλέπεται στη σχετική σύμβαση. Ο ΦΠΑ (όπου αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη σύμφωνα με την αναλυτική πρόσκληση της δράσης) περιλαμβάνεται στο όριο αυτό.

Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ (ΥΑ 137675/ΕΥΘΥ1016/31.12.18, ΦΕΚ Β' 5968).

[Βλ. Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

25. Ερώτημα: Ποια είναι η διαφορά μεταξύ των συμβάσεων μίσθωσης έργου στην κατηγορία των δαπανών προσωπικού και των δαπανών έρευνα επί συμβάσει από φυσικά πρόσωπα;

Απάντηση: Η περίπτωση της μίσθωσης έργου (κατηγορία δαπανών 1. Δαπάνες προσωπικού) αφορά σε φυσικό πρόσωπο που εργάζεται υπό τις οδηγίες του δικαιούχου και, εάν δεν συμφωνηθεί διαφορετικά, στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου. Ο τόπος εργασίας του φυσικού προσώπου, όπως και οι λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις, προσδιορίζονται στη σύμβαση. Το αποτέλεσμα της εργασίας ανήκει στον δικαιούχο. Το κόστος για την αμοιβή του φυσικού προσώπου, δηλαδή το συμβατικό τίμημα, καθορίζεται με βάση τις προσφερόμενες ώρες εργασίας και δεν είναι σημαντικά διαφορετικό από αυτό που έχει ο δικαιούχος για προσωπικό του το οποίο εκτελεί παρόμοια καθήκοντα ή αν δεν έχει τέτοιο προσωπικό, από αυτό που απαντάται στην αγορά για παρόμοια θέση και εμπειρία. Το αντικείμενο της σύμβασης δεν καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες του δικαιούχου.

Στην περίπτωση της έρευνας επί συμβάσει από φυσικά πρόσωπα (κατηγορία δαπανών 4.ι. Έρευνα επί συμβάσει), η υλοποίηση του τμήματος του έργου που αναλαμβάνει το φυσικό πρόσωπο υλοποιείται στην έδρα του ίδιου με χρήση των δικών του υποδομών. Είναι προφανές ότι για την συγκεκριμένη κατηγορία το φυσικό πρόσωπο θα πρέπει να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα και κατά συνέπεια να λειτουργεί ως ατομική επιχείρηση τηρώντας τη φορολογική νομοθεσία. Για τις συμβάσεις της κατηγορίας δαπανών «έρευνα επί συμβάσει» ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ.

[Βλ. Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

26. Ερώτημα: Απαιτείται ανοικτή διαδικασία για την επιλογή του έκτακτου προσωπικού (σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, μίσθωση έργου ή υποτροφίες);

Απάντηση: Η επιλογή τυχόν έκτακτου προσωπικού για τις ανάγκες του έργου με οποιαδήποτε σχέση (σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, σύμβαση μίσθωσης έργου, χορήγηση υποτροφίας), γίνεται τηρώντας την ισχύουσα νομοθεσία και τις γενικές αρχές της συνθήκης ΕΚ και ειδικά την αρχή της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας. Ειδικά για τις περιπτώσεις των αναφερθέντων συμβάσεων δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος - στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που υπαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς

υλοποίηση έργου, όπως προβλέπεται από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα και ισχύει κάθε φορά.

Σημειώνεται ότι για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ.

[Βλ. Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

27. Ερώτημα: Η ανάθεση έρευνας επί συμβάσει σε φυσικά πρόσωπα σε ποια κατηγορία δαπανών εμπίπτει; Στην περίπτωση ανάθεσης έρευνας επί συμβάσει όπου αναγράφεται ο υπεργολάβος στην αίτηση χρηματοδότησης, πρέπει μετά την έγκριση να ακολουθηθεί διαγωνιστική διαδικασία ή δεν απαιτείται;

Απάντηση: Η κατηγορία δαπανών 4.ι. «Έρευνα επί συμβάσει» περιλαμβάνει δαπάνες από ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε: Α) φυσικά πρόσωπα Β) νομικά πρόσωπα. Οι ανωτέρω δαπάνες (παροχής υπηρεσιών από φυσικά και νομικά πρόσωπα) δηλώνονται κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ στην κατηγορία “4. Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας, συμβουλευτικές υπηρεσίες”.

Για τις δαπάνες που αφορούν σε παροχή υπηρεσιών (μέσω συμβάσεων από φυσικά και νομικά πρόσωπα) και πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν.4412/2016 (Α' 147) “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών” όπως ισχύει.

[Βλ. Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

28. Ερώτημα: Είναι επιλέξιμη δαπάνη ο ΦΠΑ;

Απάντηση: Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της σχετικής εθνικής νομοθεσίας.

[Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ, παράγραφος «Μη επιλέξιμες δαπάνες»]

29. Ερώτημα: Οι δαπάνες απόσβεσης εξοπλισμού πρέπει να γίνουν από τον τραπεζικό λογαριασμό του έργου;

Απάντηση: Η αγορά του εξοπλισμού που αποδεδειγμένα χρησιμοποιείται για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου μπορεί να γίνει από τον λογαριασμό του έργου. Επιλέξιμες θα είναι οι δαπάνες απόσβεσης που θα βρίσκονται εντός της διάρκειας του έργου και εντός της αποσβεστέας περιόδου του παγίου. Επομένως, το τελικό ποσό που θα χρεωθεί στο έργο μπορεί να είναι μικρότερο από το κόστος κτήσης εφόσον θα αφορά το τμήμα των αποσβέσεων που θα αντιστοιχεί στη χρήση του παγίου για την εκτέλεση του έργου. Αναφορικά με τις λοιπές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, ισχύουν τα προβλεπόμενα στην Πρόσκληση και ειδικότερα στα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΙΙ και VI αυτής.

[Βλ. Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

30. **Ερώτημα:** Στις συμβάσεις των φυσικών προσώπων θα πρέπει να προσδιορίζεται ο τύπος εργασίας φυσικού προσώπου; Ποιες άλλες συμβατικές υποχρεώσεις θα πρέπει να αναφέρονται;

Απάντηση: Στις συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου και κυρίως στις συμβάσεις μίσθωσης έργου θα πρέπει να προσδιορίζεται ο τύπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ειδικά στην περίπτωση που είναι διαφορετικός από τις εγκαταστάσεις του δικαιούχου. Επίσης, σε ότι αφορά στις συμβάσεις μίσθωσης έργου θα πρέπει να προσδιορίζονται και άλλες συμβατικές υποχρεώσεις, όπως για παράδειγμα εργασίες πεδίου, μετακινήσεις, κλπ, ώστε να καλύπτονται τα έξοδα των συμβαλλομένων φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Σημειώνεται ότι για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ.

[Βλ. Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

31. **Ερώτημα:** Στις συμβάσεις μίσθωσης έργου προβλέπεται τήρηση φύλλων χρονοχρέωσης; Η αμειβόμενη εργασία είναι σύμφωνα με τις προσφερόμενες ώρες ή με παραδοτέα; Με ποιο τρόπο υπολογίζεται η αμοιβή του έκτακτου προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου και η τμηματική της καταβολή;

Απάντηση: Γενικά στις συμβάσεις μίσθωσης έργου δεν προβλέπεται η τήρηση μηνιαίων αναλυτικών απολογιστικών φύλλων χρονοχρέωσης δεδομένου ότι το συμβατικό αντικείμενο αφορά σε υλοποίηση και παράδοση έργου. Οι συμβάσεις μίσθωσης έργου δεν είναι συμβάσεις εργασίας, συνδέονται με τα παραδοτέα ή και τα σχετικά πακέτα εργασίας, η αξία των οποίων (συμβατικό τίμημα) εκτιμάται με βάση τον απαραίτητο για την υλοποίηση τους ανθρωποχρόνο. Η τμηματική καταβολή μίας σύμβασης μίσθωσης έργου είναι επιλέξιμη εφόσον αντιστοιχεί σε ενδιάμεσο παραδοτέο της σύμβασης, το οποίο συμβάλλει στην υλοποίηση των ενδιάμεσων ή τελικών πακέτων εργασίας ή παραδοτέων του έργου-πράξης. Σημειώνεται ότι, στις περιπτώσεις όπου μεταξύ δικαιούχου της Δράσης και ενός φυσικού προσώπου συνάπτονται συμβάσεις στο πλαίσιο διαφορετικών Πράξεων, θα πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς η διαδρομή ελέγχου ως προς τη συνολική απασχόληση του εργαζόμενου (ενδεικτικά, με τήρηση φύλλων χρονοχρέωσης). Σημειώνεται ότι για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ.

[Βλ. Ενότητα 6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

32. **Ερώτημα:** Υπάρχει τύπος σύμβασης που θα χρησιμοποιείται για το προσωπικό του δικαιούχου ή αρκεί η απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου χωρίς την υπογραφή του φυσικού προσώπου;

Απάντηση: Η απασχόληση του τακτικού προσωπικού του δικαιούχου στο έργο προσδιορίζεται στην απόφαση του αρμόδιου οργάνου του δικαιούχου. Δεν απαιτείται

άλλη σύμβαση, πέραν αυτής που ήδη υφίσταται και καθορίζει την εργασιακή σχέση του δικαιούχου με το τακτικό προσωπικό του. Το τακτικό προσωπικό του δικαιούχου δεν δύναται να απασχολείται στο έργο στη βάση σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολάβος) ή σύμβασης μίσθωσης έργου. Σημειώνεται ότι για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ.

[βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

33. Ερώτημα: Ποιοι είναι οι δείκτες εκροών της Δράσης;

Απάντηση: Ο δείκτης που θα χρησιμοποιηθεί για την αποτίμηση της Δράσης και για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» έχει τα παρακάτω στοιχεία:

Κωδικός	Δείκτης
8	Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις (Μονάδα μέτρησης: Ετήσιο ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης)

[βλ. Ενότητα 2 - ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ]

Σημείωση: Οι παρούσες απαντήσεις συνιστούν απλές διευκρινίσεις και δεν συνιστούν τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων της Πρόσκλησης της παρούσας Δράσης και των Παραρτημάτων της.